

Sector- en keteninitiatieven

Conform CO₂-prestatieladder 3.1

Datum: 09-10-2023

Referentie: 90005

Versie: 1.0

© Logitech B.

Auteur Diana de Rijke

Autorisatiedatum 17-10-2023

Handtekening autoriserend verantwoordelijk
manager:

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Inventarisatie sector- en keteninitiatieven	4
3	Actieve deelname sector- en keteninitiatieven	7

1 Inleiding

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. Het bedrijf dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen t.b.v. CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten, en presentaties van het bedrijf in de werkgroep kunnen dienen als bewijs van actieve deelname tegenover de auditor.

Voortgang initiatief

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op een gegeven moment niet meer relevant zijn voor het bedrijf (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de inventarisatie van sector- en keteninitiatieven gegeven waarbij gefocust is op de initiatieven die voor Logitech B.V. relevant kunnen zijn. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 beschreven aan welke initiatieven deelgenomen wordt en welk budget daarvoor vrijgemaakt is.

Eis	K/M/G	Aspect/Invalshoek	Eisen	Max. score
1D	Alle	De organisatie is op de hoogte van sector en/of keteninitiatieven.	1.D.1. De organisatie is aantoonbaar op de hoogte van sector- en/of keteninitiatieven op het gebied van CO ₂ -reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.	15
			1.D.2. Sector- en keteninitiatieven, en hoe deze verband houden met de bedrijfsvoering en de projectenportefeuille, zijn besproken in managementoverleg.	10
		Doelstelling: De organisatie weet welke ontwikkelinitiatieven er zijn die potentieel maatregelen kunnen opleveren die relevant zijn voor de organisatie. Het management heeft uitspraken gedaan over eventuele deelname aan deze initiatieven.		
2D	Alle	De organisatie neemt passief deel aan initiatieven rond de reductie van CO ₂ in de sector of daarbuiten.	2.D.1. De organisatie neemt passief deel aan minimaal één (sector of keten) initiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille, door inschrijving en/of betaling van contributie of sponsoring	20
			2.D.2. De organisatie neemt (beperkt) actief deel in een sector- of keteninitiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille.	5
		Doelstelling: De organisatie weet welke informatie van nut kan zijn voor haar projecten (gekoppeld aan 2.B en 2.C) en neemt deel aan een initiatief dat beantwoordt aan de eigen kennisbehoefte.		
3D	Alle	De organisatie neemt actief deel aan initiatieven rond de reductie van CO ₂ in de sector of daarbuiten.	3.D.1. Actieve deelname aan minimaal één (sector of keten) initiatief op het gebied van CO ₂ -reductie in de projectenportefeuille door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief.	20
			3.D.2. De organisatie heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt.	5
		Doelstelling: De organisatie draagt bij aan en maakt gebruik van de ontwikkeling van nieuwe kennis, in samenwerking met anderen, gericht op potentieel effectieve reductiemaatregelen.		

2 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Datum 17-10-2023
Aanwezig Directieleden
Afwezig -
Notulist CO₂ verantwoordelijke
Onderwerp Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

<p>ProRail</p>	<p>ProRail gebruikt de CO₂-reductieladder waarmee leveranciers worden beoordeeld op hun inspanningen om CO₂ uitstoot te beperken. ProRail staat zelf sinds januari 2015 op trede 5 van deze ladder.</p> <p>Sinds 20 september 2010 worden CO₂-bewust certificaten niet meer vrijgegeven door ProRail maar door de bevoegde Ladder Certificerende Instellingen.</p> <p>In juli 2014 heeft ProRail een Dominantie-analyse van CO₂-uitstoters in de keten gepubliceerd, waaruit blijkt dat o.a. de productie van spoorstaven en dwarsliggers hoog scoren. Daarnaast zijn door ProRail ketenanalyses voor bovenleidingsportalen, spoorstaven en dwarsliggers opgesteld, waarin CO₂-reductiemogelijkheden onderzocht worden.</p> <p>ProRail werkt naast haar bijdrage aan duurzame mobiliteit vanuit vier sporen (mobiliteit, energie, materialen en natuur) aan duurzaamheid: <i>Naast onze bijdrage aan duurzame mobiliteit, werken wij hard aan het besparen én het duurzaam opwekken van energie. Dat opwekken doen wij op onze perrondaken en op eigen grond. Met als doel ons eigen elektriciteitsgebruik helemaal zelf duurzaam op te wekken.</i></p> <p><i>Daarnaast zetten we in op circulair materiaalgebruik. Dit betekent dat we schaarse materialen behouden voor de toekomst. Ook vervangen we vervuilende materialen. We zetten in op het verlengen van de levensduur van producten en ontwerpen duurzaam. Tot slot zetten we in op het duurzaam beheren van spoorbermen en het vergroten van de biodiversiteit, hiermee verbinden we natuurgebieden en bieden we een veilig leefgebied voor diverse soorten.</i></p> <p>Om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren, werkt ProRail samen met diverse partijen. Bijvoorbeeld met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Rijkswaterstaat voor het verduurzamen van onze infrastructuur. Projecten aan water, weg en spoor worden vanaf 2021 nadrukkelijker klimaatneutraal en circulair uitgevraagd.</p> <p>Daarnaast werkt ProRail ook samen met onder andere infrabeheerders, gemeentes, provincies, aannemers en ingenieursbureaus aan duurzame projecten binnen het samenwerkingsverband Duurzaam GWW.</p>
<p>Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO)</p>	<p>Sinds 16 maart 2011 is het beheer van de ladder, dat daarvoor bij ProRail lag, in handen van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO). Met ingang van deze datum is de SKAO volledig verantwoordelijk voor de ladder. Op de website van de SKAO is de actuele versie 3.1 (22 juni 2020) van het Handboek van de CO₂-prestatieladder te downloaden. Ook worden onder de kop Impact uitgebreide maar vrij onoverzichtelijke lijsten met door bedrijven opgevoerde initiatieven en programma's en ketenanalyses vermeld. Er wordt gewerkt aan Handboek versie 4.0, die naar verwachting voorjaar 2024 zal verschijnen.</p>

CROW	CROW is kennispartner van SKAO. CROW organiseert trainingen voor gebruik van de ladder en is beschikbaar voor de begeleiding van gebruikers- en werkgroepen en de ontwikkeling van branchegerichte toelichtingen in de GWW-sector.
Overheid	De overheid hanteert sinds 1 januari 2010 milieucriteria bij haar inkopen. De vier leidende doelen voor het verduurzamen van de Rijksbedrijfsvoering zijn: 1. Klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2030 (thema's klimaat, energie, mobiliteit) 2. 50% minder primair grondstoffengebruik realiseren in 2030 en volledig circulair zijn in 2050 (thema circulair) 3. Arbeidsparticipatie stimuleren, onder meer door het creëren van 5000 participatiebanen (thema social return). 4. Internationale productieketens verduurzamen door middel van het voorkomen of aanpakken van misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu (thema internationale sociale voorwaarden)
DGBC	De Dutch Green Building Council (DGBC) is een onafhankelijke non-profit organisatie die streeft naar blijvende verduurzaming van de bebouwde omgeving in Nederland, gericht op gebouwen.
BREEAM-NL	BREEAM-NL is sinds 2009 de certificeringsmethode voor een duurzaam gebouwde omgeving. Met deze methode kunnen projecten worden beoordeeld op integrale duurzaamheid. BREEAM-NL heeft vier keurmerken. Voor nieuwbouwprojecten is er BREEAM-NL Nieuwbouw. Bestaande gebouwen worden beoordeeld met In-Use, sloopprojecten met Sloop en Demontage en complete gebieden met BREEAM-NL Gebied.
Rail Cargo Information	Een stichting waarbij in 2023 116 organisaties (groeïend) die werk uitvoeren in de spoorsector zijn aangesloten. Doel van de stichting is om het gebruik van het spoor voor goederenvervoer te bevorderen.
HIER (www.hier.nu)	HIER is de klimaatcampagne van ruim 30 maatschappelijke organisaties die gezamenlijk werken aan de oplossing van het klimaatprobleem. Deze campagne is voornamelijk op consumenten gericht.
Duurzaamgebouwd.nl	Een platform voor kennisdeling en innovatie op het gebied van duurzaam bouwen, met een actieve website.
Duurzameleverancier.nl	Sectorinitiatief opgericht door Movares, Strukton Rail, Sweco en Antea. Samen met andere marktpartijen uit de sector, van ingenieursbureau's tot aannemers, bouwt Movares aan een platform van partijen die hun leveranciers actief gaat ondersteunen in het opzetten en uitvoeren van een duurzame bedrijfsvoering. De website biedt ook tools als een duurzaamheidsscan. Oktober 2023 zijn er 3011 deelnemers (stabiel). Logitech is in oktober 2014 ook deelnemer van dit initiatief geworden, maar heeft eind 2016 besloten hiermee te stoppen, omdat dit te weinig (nieuwe inzichten) oplevert.
Stimular.nl	Stimular wil de verduurzaming van bedrijven en organisaties versnellen door kennis en ervaring te delen die tijdens projecten is opgedaan. Doel van Stimular is dat ondernemers en managers weten wat hun grootste impact op duurzaamheid is en wat de bijbehorende maatregelen gericht op verduurzaming zijn.

<p>Green Deal Duurzaam GWW (www.duurzaamgww.nl)</p>	<p>Meer duurzame innovatie, meer energiebesparing en meer doen met minder budget. Dit zijn enkele van de doelen van de Green Deal 2.0 die in januari 2017 en november 2017 door in totaal ruim 60 partijen uit de GWW sector is ondertekend. Met het Manifest Duurzaam GWW 2030 staat de ambitie beschreven: duurzaamheid business as usual in alle GWW-projecten. Deze hoofddoelstelling is onderverdeeld in de volgende subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integraler gebruik van de Aanpak Duurzaam GWW - faciliteren van relevante beleidsontwikkelingen, zoals de strategie KCI - versterken van de netwerkfunctie - uniforme monitoring van de resultaten <p>De website geeft met name de aanpak weer, geeft handreikingen hiervoor en toont diverse projecten die met (delen van) de Aanpak zijn uitgevoerd, inclusief beknopte nadere uitleg hiervan.</p>
<p>Stichting Positieve Impact (voorheen Nederland CO2 neutraal)</p>	<p>Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen leuk maken, dat is de missie van deze stichting (voorheen Nederland CO2 Neutraal), die een aantal events per jaar organiseert. Logitech is hiervan lid geweest maar in 2022 hebben we het lidmaatschap opgezegd omdat dit initiatief ons al langere tijd geen nuttige informatie meer opleverde.</p>
<p>Gemeente Zeist – Duurzaam ondernemen</p>	<p>https://www.zeist.nl/ondernemen/duurzaam-en-betrokken-ondernemen Veel bedrijven in Zeist zijn actief met duurzaamheid bezig. De gemeente stimuleert en ondersteunt deze duurzame initiatieven van bedrijven graag.. Op de website tips voor duurzaam ondernemen.</p> <p>Via de website kan doorgeklikt worden naar Mijn Groene Bedrijf (https://www.mjngroenebedrijf.nu/), , dat ondernemers in Zeist helpt om energiebewust te ondernemen..</p>
<p>GreenRail</p>	<p>Logitech heeft samen met concullega's een eigen initiatief ontwikkeld, genaamd GreenRail. Gestart in 2014 door Dutch Rail Control en Logitech en inmiddels (oktober 2023) uitgegroeid naar 8 deelnemende bedrijven, allen werkzaam in de spoorbranche. Sinds begin 2023 wordt dit initiatief gefaciliteerd door Brusq (Anne Brunekreef), die relevante informatie verzamelt, de overleggen voorziet en verslaglegging doet. Deelnemende partijen hebben een breng-plicht (actieve deelname). Per jaar vinden 4 overleggen plaats.</p> <p>De in 2020 vastgelegde doelen dienen als vaste agenda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis, ervaring en nieuwe inzichten delen op het gebied van toepassing duurzaamheid en potentieel effectieve reductiemaatregelen in de projecten. 2. Zichtbaar blijven voor ProRail op het gebied van duurzaamheid en aangehaakt blijven bij de ontwikkelingen binnen de branche. 3. Kennis, ervaring en nieuwe inzichten delen op het gebied van duurzaamheid en met name CO2 reductie (scope 1, 2 en 3) = Tops en flops.

3 Actieve deelname sector- en keteninitiatieven

Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO)

Afgelopen jaar zijn er geen bijeenkomsten georganiseerd door de SKAO.

We hebben wel aan onze jaarlijkse bijdrage voldaan door het betalen van de factuur:

Bijlage A Factuur SKAO 2023

Kostenpost	Aantal	Eenheid	Totaal
Jaarlijkse bijdrage			€ 220,00
Totaal			€ 220,00

Green Rail

Om deelname te bewijzen staan in de bijlage verslagen van de bijeenkomsten van dit initiatief. De volgende bijeenkomsten hebben plaatsgevonden:

Bijlage B GreenRail Besprekingsverslag 17-01-2023

Bijlage C GreenRail Besprekingsverslag 06-04-2023

Bijlage D GreenRail Besprekingsverslag 05-07-2023

Bijlage E GreenRail Besprekingsverslag 12-09-2023

Kostenpost	Aantal	Eenheid	Totaal
Inzet medewerkers	56 uur	€ 100,-	€ 5.600
Jaarlijkse bijdrage			€ 650
Totaal			€ 6.250

Logitech is in 2014 een keteninitiatief gestart met Dutch Rail Control met als doel om onze ontwerpprocessen en -producten nog beter op elkaar aan te laten sluiten om zo te komen tot slimmere, CO2 bewuste en CO2 besparende integrale ontwerpen.

In 2015 hebben Nexus Rail (voormalig Verebus) en Two-B zich ook aangesloten bij het initiatief.

Vanuit diverse invalshoeken is gekeken naar de mogelijkheid voor het opzetten van een methodiek waarbij keuzes in het ontwerpproces kwalitatief en kwantitatief inzichtelijk worden gemaakt. Het doel was om de methodiek in te zetten voor gezamenlijke projecten waarbij varianten worden afgewogen, die beter scoren als het gaat om CO2 reductie-eisen.

In 2016 is de 'Rekentool CO2 varianten' uitgebracht en toegepast op enkele (pilot) projecten.

In dit jaar is ook Apcon aangesloten bij het keteninitiatief.

Vanaf 2017 is binnen het initiatief besloten om het overlegmoment meer te benutten om kennis en kunde ten aanzien van duurzaamheid 'te halen' en ons nader te laten informeren over de ontwikkelingen.

In 2018 stond onder andere het 'werkpakket duurzaamheid' van ProRail op de agenda (omgevingswijzer & ambitieweb) en het delen van ervaringen hieromtrent binnen de projecten.

In 2019 lag de focus op het 'ambitieweb spoor' en de vertaling hiervan naar de diverse spoorse disciplines die door de deelnemers worden vertegenwoordigd.

In 2020 zijn de volgende doelen omtrent het initiatief vastgesteld:

1. Kennis, ervaring en nieuwe inzichten delen op het gebied van toepassing duurzaamheid en potentieel effectieve reductiemaatregelen in de projecten.
  2. Zichtbaar blijven voor ProRail op het gebied van duurzaamheid en aangehaakt blijven bij de ontwikkelingen binnen de branche.
  3. Kennis, ervaring en nieuwe inzichten delen op het gebied van duurzaamheid en met name CO2 reductie (scope 1, 2 en 3)
- In 2020 heeft MV Ingenieursbureau zich ook aangesloten bij het initiatief.

Om naast de informatie die in de verslagen staat een idee te krijgen wat ons aandeel is bij deze overleggen hebben wij een opsomming gemaakt:

- Af en toe besprekingen voorzitten;
- Input leveren voor kwalitatieve checklist;
- Bevindingen delen vanuit projecten en samenwerkingen;
- Kennis delen door delen van nieuws en verslag uitbrengen van workshops en bijeenkomsten

Met betrekking tot ontwikkelingen in 2022 is in het bijzonder vermeldenswaardig dat het initiatief groeiende is. Er is belangstelling van twee nieuwe partijen voor toetreding en er is besloten het initiatief in 2023 onder permanent voorzitterschap van Brusq (Anne Brunekreef) als onafhankelijke van de aangesloten partijen voort te zetten. Dit wordt begin 2023 geformaliseerd.

Begin 2023 is voornoemd besluit geconcretiseerd. Er blijft een breng-plicht (actieve deelname) per deelnemer. Verder hebben in 2023 zich aangesloten bij het initiatief: Sweco en Verhoeven en Leenders. Er hebben wederom 4 overleggen plaatsgevonden, waarvan een verslag is opgesteld. Hieruit kan weer een idee gekregen worden van ons aandeel.

Daarnaast zijn vanuit GreenRail in november 2023 drie inspiratie-sessies georganiseerd die aangeboden zijn aan het personeel van de deelnemende bedrijven. De thema's hiervan zijn: CO2 prestatieladder... Wat houdt dat eigenlijk in?, Duurzaamheid profileren binnen projecten, Hoe duurzaam ben jij?

Initiatieven bij en met opdrachtgevers

In het afgelopen jaar zijn ook initiatieven ontwikkeld met opdrachtgevers en ketenpartners:

- Duurzaamheidssessie met North Sea Ports op 2 november 2022 (verslag beschikbaar).
- Bespreking duurzaamheid met ProRail en MV op 24 november 2022 (verslag beschikbaar).
- Shell heeft op aangeven van Logitech in 20-23 besluit genomen om bij de vernieuwing van sporen op Moerdijk daadwerkelijk nieuwe wisselstellers met zonnepanelen toe te gaan passen. Deze zullen eind 2023 en 2024 geplaatst gaan worden. (Project 21078; diverse correspondentie in dossier beschikbaar)
- Bespreking mogelijkheden om toepassing bruikbare (elders vrijgekomen) materialen met leverancier Voest-Alpine op op 3 oktober 2023 (geen verslag beschikbaar, wel agenda-item in agenda's Ed en Erwin).